

Glas zavveznikov

Leto II - Št. 178

Informacijski dnevnik A. I. S.

Cena 2 liri

TRST, sreda 16. januarja 1946

UREDNIŠTVO: Via S. Pellico 12 - Telefon št. 93834 in 94443

OGLASI: Cena za milimeter višine (širina ena kolona): trgovski L. 10,50, mrtvaški L. 27 (osmrtnice L. 54, objave L. 13,50, finančni in pravni oglasi L. 18. V vsaki listi (tekstni oglaš) L. 18. Davek ni vnet. Plačljivo naprej. Oglase sprejema izključno: S. P. I. Società per la Pubblicità in Italia, Trst, via Silvio Pellico št. 4, tel. 94044. Cena posamezne številke L. 2 (zaostale L. 4). Rokopisov ne vračamo.

Pred nujnimi vprašanji Srednji Vzhod in Perzija

Četrtek: seja varnostnega sveta V pričakovanju Višinskega in Bidaulta

LONDON, 16. januarja — Včeraj se je skupščina Združenih narodov prvič v teku svojega zasedanja snala pred trdo resničnostjo nujnih vprašanj, ki se tisejo nevarnosti v nekaterih predelih sveta, zlasti na Srednjem Vzhodu in v Aziji.

Ko so govorili odposlanci Perzije, Kitajske in Nizozemske, so se pokazala v mnenju navzočih odposlancev nasprotja, ki se nanašajo na Azerbejdžan, na nemire v Indoneziji ter na grožnje z atomske bombe.

Vodja perzijskega odposlanstva Hasan Takizadeh, ki je povzel besedo po uvodnem govoru Byrnesa, je orisal trenutni položaj v Perziji in govoril o nekaterih velikih težavah, ki imajo mednarodni značaj, kakršne po njegovem mnenju predvideva člen 14. listine Združenih narodov, ker predstavljajo verjetno razlog za neprimirne in prijateljskih mednarodnih odnosih. Delegat je izjavil, da Perzija ne upa na prijateljsko rešitev. Zaradi tega se je sicer proti svojemu prepričanju v zadnjem trenutku vzdal, da bi vprašanje takoj predložil skupščini, vendar pa si pridržuje pravico, da predloži težave, v katerih je Perzija, skupščini Združenih narodov, da bi vprašanja hitro ne rešili. Odposlanec je izjavil, da se bo tako po kazalo, kakšno je ravnanje nove ustanove v pogledu malih narodov.

Sovjetski odposlanec Andrej Gromiko je ob govoru odposlanca sedel popolnoma nepremično in si z roko podpiral brado.

Po končanem govoru perzijskega odposlanca je govoril kitajski odposlanec Dr. Wellington Koo. Izjavil je, da bo organizacija Združenih narodov brez dvoma voljna ustanoviti sistem skupne uprave. Koo je izjavil, da pomeni način skupne uprave v primeru z mandati znan napredek, ki bi koristil milijonom ljudi.

Dr. Koo je zagotovil skupščino o neomejeni podpori Kitajske. Izjavil je, da je po vsej verjetnosti svetovna pravica in svoboda za vse brez razlike rase, spola, jezika in vere ena izmed bistvenih nalog Združenih narodov.

Poročilo o indonezijskem vprašanju je podal nizozemski ministar van Mook.

Druga skupina civilnih in vojaških članov, ki je trenutno v Londonu, kjer ima posvetovalni predstavnik, izdeluje načrt za nadzorovanje volitev.

Grška vlada, je določila kot dan volitev 31. marca.

Odposlanstvo Združenih držav bo sestavljeno iz civilnega tajništva, 80 članske skupine svetovalcev in vojaškega odposlanstva, ki bo šlo okoli 500 oseb. Vojaški člani, ki so na poti v Grčijo, nimajo nobenih vojaških navodil.

Volitve v Grčiji

Preko 600 članov ameriškega odposlanstva

Washington, 16. januarja

Poročajo, da so ameriški opazovalci, ki bodo skupaj z britanskimi in francoskimi opazovalci sodelovali pri grških volitvah, na poti v Grčijo, kjer se bodo sestali s sodelavci ter izbrali grške opazovalce.

Druga skupina civilnih in vojaških članov, ki je trenutno v Londonu, kjer ima posvetovalni predstavnik, izdeluje načrt za nadzorovanje volitev.

Grška vlada, je določila kot dan volitev 31. marca.

Odposlanstvo Združenih držav bo sestavljeno iz civilnega tajništva, 80 članske skupine svetovalcev in vojaškega odposlanstva, ki bo šlo okoli 500 oseb. Vojaški člani, ki so na poti v Grčijo, nimajo nobenih vojaških navodil.

Volitve v Grčiji

Preko 600 članov ameriškega odposlanstva

Washington, 16. januarja

Poročajo, da so ameriški opazovalci, ki bodo skupaj z britanskimi in francoskimi opazovalci sodelovali pri grških volitvah, na poti v Grčijo, kjer se bodo sestali s sodelavci ter izbrali grške opazovalce.

Druga skupina civilnih in vojaških članov, ki je trenutno v Londonu, kjer ima posvetovalni predstavnik, izdeluje načrt za nadzorovanje volitev.

Grška vlada, je določila kot dan volitev 31. marca.

Odposlanstvo Združenih držav bo sestavljeno iz civilnega tajništva, 80 članske skupine svetovalcev in vojaškega odposlanstva, ki bo šlo okoli 500 oseb. Vojaški člani, ki so na poti v Grčijo, nimajo nobenih vojaških navodil.

Volitve v Grčiji

Preko 600 članov ameriškega odposlanstva

Washington, 16. januarja

Poročajo, da so ameriški opazovalci, ki bodo skupaj z britanskimi in francoskimi opazovalci sodelovali pri grških volitvah, na poti v Grčijo, kjer se bodo sestali s sodelavci ter izbrali grške opazovalce.

Druga skupina civilnih in vojaških članov, ki je trenutno v Londonu, kjer ima posvetovalni predstavnik, izdeluje načrt za nadzorovanje volitev.

Grška vlada, je določila kot dan volitev 31. marca.

Odposlanstvo Združenih držav bo sestavljeno iz civilnega tajništva, 80 članske skupine svetovalcev in vojaškega odposlanstva, ki bo šlo okoli 500 oseb. Vojaški člani, ki so na poti v Grčijo, nimajo nobenih vojaških navodil.

Volitve v Grčiji

Preko 600 članov ameriškega odposlanstva

Washington, 16. januarja

Poročajo, da so ameriški opazovalci, ki bodo skupaj z britanskimi in francoskimi opazovalci sodelovali pri grških volitvah, na poti v Grčijo, kjer se bodo sestali s sodelavci ter izbrali grške opazovalce.

Druga skupina civilnih in vojaških članov, ki je trenutno v Londonu, kjer ima posvetovalni predstavnik, izdeluje načrt za nadzorovanje volitev.

Grška vlada, je določila kot dan volitev 31. marca.

Odposlanstvo Združenih držav bo sestavljeno iz civilnega tajništva, 80 članske skupine svetovalcev in vojaškega odposlanstva, ki bo šlo okoli 500 oseb. Vojaški člani, ki so na poti v Grčijo, nimajo nobenih vojaških navodil.

Volitve v Grčiji

Preko 600 članov ameriškega odposlanstva

Washington, 16. januarja

Poročajo, da so ameriški opazovalci, ki bodo skupaj z britanskimi in francoskimi opazovalci sodelovali pri grških volitvah, na poti v Grčijo, kjer se bodo sestali s sodelavci ter izbrali grške opazovalce.

IZ JUGOSLAVIJE

Pred okrožnim narodnim sodiščem v Splitu je bila razprava proti članom ustaškega izrednega sodišča v Sinju. Obtoženi člani tega ustaškega sodišča so obsojili 26. avgusta 1941 leta v Sinju na smrt 25 dalmatinskih vojakov. Pred okrožnim sodiščem so odgovarjali za svoje slobode: dr. Rafael Borik, Pavle Kralj, Zvonimir Remeta, Nikola Grabovac, Mihovil Perović in Juraj Buble; vsi so bili člani ustaškega sodišča. Bili so obsojeni visoki ustaški dostojanstveniki. Za razpravo je po vsej Dalmaciji vladalo veliko zanimanja. Obtoženi ustaški polkovnik Buble je prostovoljno poveljeval oddelkom, ki so izvršili smrtno kazen.

Ljudske oblasti poročajo, da so dobile nove dokaze političnega delovanja Dr. Josipa Srebrnika, škofa otoka Krka. Dr. Srebrnika obdolžujejo kolaboracionizma z ustaši, kakor tudi, da je za svojo obveljavno službo prejel denar ustaških oblasti na Sisku.

Maršal Tito je sprejel odposlanstvo jugoslovanske antifašistične mladinske zveze, ki je na svojem tretjem sestanku odobrila ustanovitve svetovne zveze demokratične mladine.

Pričakujejo ga v Londonu
GEORGES BIDAULT.

predsednik prof. Wilhelm Schermerhorn, ki je izjavil, da je v Nizozemski Indiji veliko moralnih vprašanj, ki v svoji skrajnosti sili na socialni revoluciji. Poudaril je, da se Nizozemski skupno s Indonezijo radikalno lotijo vprašanja.

Prof. Schermerhorn je govoril tudi o vprašanju atomske bombe. Dejal je, da bodo v kratkem ostale vesile, pa tudi mali narodi spoznali tajnost strahne eksplozivne sile atomske energije. Dodal je, da je človeštvo v svojem napredku doseglo kritično točko in da ostaja le malo časa, da postopajo svetovno politiko na trdnje temelje moralnih in človeških načel. Govoril je tudi o načinu skupne uprave in razliki nizozemskega stališča. Poudaril je, da bi bilo treba vedno predvsem zaslišati mnenje naroda, ki bi prišel pod takšno upravo.

Na večerjem sestanek skupščine so predložili tudi brožuro, ki jo je organizacija Združenih narodov poslala italijanskim ministrom predsednik De Gasperi. V njej zahteva Italijo, da čimprej zavzame svoje mesto med Združenimi narodi, in sicer zaradi svojega sodelovanja na svetovniški strani v zadnjih dvestih mesecih vojne. Sovjetski odposlanec Gromiko je izjavil, da je največ, kar lahko storijo to, da objavijo vsebino brojture v poročilu skupščine. Predsednik Spaak in britanski odposlanec Noel Baker sta sprejela ta navet.

Pravni odbor

Včeraj se je prvič sestel tudi pravni odbor glavne skupščine organizacije Združenih narodov. Najprej so imenovali nekateri člani odbora. Na predlog norveškega odposlanca Wold Tjerja so imenovali za podpredsednika danskega odposlanca Federstephla, kanadskega odposlanca Johna Reada pa za poročevalca.

Po šesturnem razpravljanju so odločili, da bo pododbor pravni predložil, ki sta jih stališči kubanskega in ekvadorskega odposlanstva za povečanje števila članstva glavne odbora na 51. Zgoraj omenjeni pododbor bo sestavljen iz odposlancov Avstralije, Kube, Kitajske, Ekvadora, Francije, Libanona, Mehike, Norveške, Ukrajine, Velike Britanije in Jugoslavije. Pododbor bo v dveh dneh poročal pravnemu odboru o izvršenem delu.

Član sovjetske delegacije Kuznetsov je predložil vlogo, da bi bila na skupščini Združenih narodov kot posvetovalni član sprejeta tudi svetovna delavska zveza. Kuznetsov je ob obrazložitvi vlogo dejal, da vključuje zveza 65 milijonov delavcev in da bi bilo dobro za ves svet, če bi slihal na skupščini glas vse svetovne organizacije.

Zadruzo so razmotrivali na dopoldanskem sestanku glavne odbora, na katerem sta bila navzoča tudi Byrnes in Noel Baker. Francoski zastopnik Paul Boucovar je podprl sovjetsko zahtevo in uveljavil na tem, da bi prišlo do oprave na dnevi red skupščine. Predlogu se je upri novozelandski ministar predsednik Peter Fraser, ki je izjavil, da bi to povzročilo velike preobrate v ustroju organizacije Združenih narodov.

Ko bodo ustanovili mednarodno sodišče Združenih narodov, mu bo Velika Britanija predložila svoj stari obojni spor z Guatemalo. Velika Britanija je izjavila, da se bo podredila odločitvi mednarodnega sodišča.

Amerika znižuje vojne izdatke

Washington, 16. januarja
Predsednik Truman je v torek priporočil Kongresu, naj prekliče vsa izdane kredit v znesku 5.751.428.483 dolarjev.

Ta preključje spada skupno s preključjem dovoljenja za sklenitev pogodb v vrednosti nekaj manj kot pol milijarde dolarjev v vrsto znižanja izdatkov v znesku 50.345.400.969 dolarjev, ki jih je Kongres odobrila ob koncu svojega zadnjega zasedanja. Znižanje se nanaša v glavnem na kredite za vojne izdatke.

Vladna sprememba v SSSR

Moskva, 16. januarja
Predsedstvo Vrhovnega sovjeta Sovjetske zveze je sprejelo prošnjo podpredsednika sveta ljudskih komisarjev Sovjetske zveze Lavrentija Berija ter ga zaradi njegove zaupnosti pri drugih osrednjih organih razrešilo kot ljudskega komisarja za notranje zadeve Sovjetske zveze. Na njegovo mesto so imenovali komisarja Kruglova.

Dne 13. januarja je predsedstvo Vrhovnega sovjeta Sovjetske zveze ratificiralo pogodbo med Zvezo sovjetskih socialističnih republik in poljsko republiko o določitvi meja med obema državama.

Pred dalekosežnimi spremembami ARABSKO-EGIPTOVSKI RAZGOVORI

Ibn Saud na uradnem obisku pri kralju Faruku
Za ureditev nestalnega položaja na Srednjem Vzhodu

KAIRO, 16. januarja. — Arabski kralj Ibn Saud se mudi na uradnem obisku v Egiptu, kjer ima važne razgovore s kraljem Farukom in vladnimi predstavniki.

Posebni «Reuterjev» dopisnik, ki se je nedavno vrnil s Srednjega Vzhoda poroča, da se bo nekaterih razgovorov udeležil tudi tajnik Arabske zveze Abd El Rahman Azam paša.

Razgovori bodo imeli predvidoma dalekosežne posledice, ker bodo prinesli globoke spremembe v odnosih med Egiptom in Saudovo Arabijo. Pod novimi vidiki bodo verjetno preučili tudi vprašanje odnosov med Arabi in Zidi v Palestini. Krogi, ki so blizu kralju Ibn Saudu, so mnenja, da bi izza časov kralja Davida najboljši vladar na Srednjem Vzhodu raje prišel v zgodovino kot kralj miru, ne pa kot kralj vojne. Skušal bo zadržati ves svoj ugled, da se trenutno še nestanovitni položaj na Srednjem Vzhodu korenito spremeni.

V Egipt je prišel pod vodstvom Jamala Husaina odposlanstvo palestinskih Arabcev, da bi se sestalo s kraljem Ibn Saudom. Husain je preživel večji del vojne v prijetni prepirništvu v Rodosu.

Anglo-ameriški preiskovalni odbor za Palestino je 14. januarja končal svoje delo v Washingtonu. V petek bo odpotoval proti Londonu, nato v Evropo, od tam pa na Srednji Vzhod.

DEMOKRATSKE BESEDE

Oblike fašizma

Spruille Braden, ki je bil dolgo vrsto let ameriški veleposlanik v Argentini in je zdaj državni tajnik ameriškega zunanjega ministrstva za zadeve južnoameriških republik — v Združenih državah je znan kot največji strokovnjak za zadeve Južne Amerike — je nedavno govoril na vsesilski Yale o vprašanju «Mir, svoboda in pravica» o ne razdružljivosti. Dejal je, da so vprašanja, ki danes pretežajo svet — gospodarska, socialna in politična — porušila ter so se zrasla, takoj ko se je vojna končala. Od pravilne rešitve vseh teh vprašanj zavisi, po Bradenovem mnenju, sam obstoj naše civilizacije.

Spruille Braden je med ostalimi posebno poudaril: «Vprašanje preučevanja je, če je res, da je gospodarska neenakost še suma po sebi vzrok za nered, ki jih je danes toliko na svetu. Kopčenje bogastva in koncentracija moči, ki iz tega sledi, ni le samo po sebi in nujno dejstvo, ki bi povzročalo zaskrbljenosti.

Takšno kopičenje bogastva in koncentracija moči lahko predstavlja veliko korist za vse človeštvo, če je seveda njihovo uporabljanje zasnovano na načelih pravice in človečnosti. Neodgovorno uporaba bogastva in gospodarske moči, posebno še, kadar država ni postavila nobenih meja, pa je nevarna in jo je treba zaradi tega omejiti. Nujno je postaviti koncentracijo moči in bogastva pod avtoriteto zakona, če hočemo, da ne bo samo v korist tistih, ki jo imajo, temveč tudi vseh ostalih in celokupnega človeštva. Nenadzirana svoboda in zagotovljena neenakost, ki so jo uživali različni gospodarski močniki, je povzročila več trpljenja kot glad in vna druga pomanjkanja.

«Nove politične doktrine... potajaj prehajajo v življenje. Brez ozira na pomembne izjeme, je nedostatkovitost narodnih suverenosti bila in je še danes neustvarljiva ideal, stremeljenje in oddaljen amotiv človeštva. Ni se mi potrebno ustaviti pri tej točki, da bi razlagal, kako daleč je ta ideal zalel na krivih poteh v Nemčiji in Italiji in kako je danes nevarnost v tistih državah, ki še vedno trpijo zaradi svojih posebnih oblik mednarodnega fašizma. Celotno v naših očeh opazuje svet nekatere vlade, ki si lastijo večje in bolj absolutne pravice kakor tiste, ki si jih je lastil n. pr. kraljen knez v žarih Galileja.

«To opazovanje nas postavi naravnost pred najbolj razpravljanje vprašanje sodobne politike: ali dobi kakšna država svojo suverenost, notranjo in zunanjo, samo iz ljudstva, ki jo tvori? Ali ima vlada, ki na smolaj postavlja vojno naroda, še vedno ljudsko suverenost, kadar razpravlja s tujino? In če, potem vsaki logiki, priznamo, da ima taka vlada pravico nastopati v imenu svojega naroda, ali lahko ta vlada izvršuje absolutno suverenost tudi v okviru mednarodne skupnosti? Ali pa mora taka vlada podrediti svojo suverenost, na osnovi enakopravnosti, običnemu pravu vseh narodov?»

«Za našo kršnansko civilizacijo, v kateri menimo, da ima samo Bog absolutno oblast, je zamisel takšne vlade, ki si lasti značilnosti in lastnosti, ki pripadajo samo božanstvu, popolnoma nedopustna. Brez ozira na nauk, ki smo ga dobili iz strahovitih izkušenj, iz katerih smo komaj šli, smo prepričani, da ni nič na svetu nevarnejšega za mir in svobodo človeškega roda, kakor izvajanje absolutne oblasti — oblasti, ki ne pozna nobenih meja in ni zaradi tega tudi nikomur odgovorna.

«Ni boljše načina preprečiti kakšnemu človeku, da si samolastno prilasti oblast, kakor postaviti pravna načela, ki morajo uravnavati njegov odnos do sveta. In pravna načela, kakor uravnavajo ponašanje njegovih sodelavcev, isto velja tudi za vlade. Če kakšen človek ni zadovoljen s svobodo, ki mu jo dopušča zakon in če se pustovoljno ponaša na pot upornika, potem mora tega zakona pasti nanj s vsemi svojimi posledicami. Podpora pa, ki jo mednarodna skupnost v takih primerih daje zakonitosti in pravici, ne pomeni intervencije, vmešavanja v notranje zadeve in suverenost te države. Ta podpora ne pomeni prav tako intervencije, kakor ne pomeni nepodpiranje zakonitosti in takih držav nevtiralnosti.

Položaj v Teheranu

Teheran, 16. januarja

Zdi se, da je zasedni sestanki, ki ga je predlagal Dr. Mossadegh, član perzijske narodne skupščine, s namenom, da pridobi še ostale ter poenotene za predlog odstopa ministrskega predsednika Ibrahim Hakima, propadel.

Sestanku so prisostvovali številni poslanci.

Van Mook se vrača na Javo

Stalna napetost na otoku - Teško vprašanje bivših civilnih internirancev - Položaj v Indokini ni slabši

Batavia, 15. januarja

Namenstnik guvernerja Nizozemske Vzhodne Indije van Mook je v soboto z letalom odpotoval iz Haaga. Ustavlja se bo v Kairo, kjer bo pregledal stanje nizozemskih internirancev, ki se vračajo v domovino. Iz Kaira bo odpotoval na Javo.

Van Mookov obisk v Evropi se je začel 18. decembra. Skupno s nizozemsko vlado se je sestel z Atleom. Razpravljali so o političnem položaju na Javi. Danes se bo sestala nizozemska vlada, ki bo razpravljala o politiki indonezijske vlade in o predlogih, ki jih je pri nesel z Jave van Mook.

Vojaški položaj

V Bandoeng, jugovzhodno od Batavije, so se indonezijske skupine v višinskih in severni deli mesta in napadle dva Evropejca. Enega so odpejali. Zavezniki oblasti so aretirale nekatere člane «Pemuda», indonezijske ekstremistične mladinske organizacije. Angličani in indijski topništvo je obstrlevalo zbirališče «Pemuda». Bombardirali so tudi severni del Bandoenga. V Bataviji in v Buitenzorgu je mir. V pristanišču Surabaya, kjer so ubili brigadnega generala Mallabyja in ki so ga nato zavezale angličane in indijske čete, so se izkazala britanska ojačenja. V Semarangu na severni obali vlada mir. Južno od mesta so pri Gombelu uporabili proti zaveznikom položajem. Iz strelili štiri mine. Žrtve ni bilo. Nizozemske policijske čete in nadvojne ustanovljene indonezijske enote ne nadzirajo oče.

Letala «Dakotas» so iz Bandoenga prepejela v Batavijo 1.400 bivilnih civilnih internirancev. Vindovsko meseca bodo v Batavijo prepejali okoli 15.000 evropskih in evrazijskih internirancev. Batavija bo morala sprejeti okoli 60.000 teh internirancev, ki so bili do zaveznikovega izkazanja v koncentracijskih taboriščih in v zaporih v sredini otoka. Doslej je v Bataviji 26.300 internirancev, ki live v 13 taboriščih. Bandoeng je eno samo taborišče. V šestih taboriščih živi 33.229 oseb, 31.314 pa jih živi v taborišču. V Semarangu je v taborišču 5.290 oseb, izven pa 5.250. Kakšen je položaj koncentracijskih taborišč izven področja, ki je pod zavezniki nadzorom, je še določeno znano. Mnogo ljudi bi se iz

nevarnih področij rado izselilo, a se boje represalij proti svojem, ki bi tam ostali.

Napadi na Francoze

«Reuterjev» dopisnik poroča iz Indokine, da se britanske čete umikajo proti jugu. Demobilizacija Japoncev v tem področju je skoraj končana. Menijo, da bo večji del britanskih čet področje zapustil še pred koncem januarja.

V severni Indokini se je ojačilo delovanje. Napadi ekstremistov na francoske civiliste so vedno pogostejši. Doslej je ni bilo večjih neredov, ker so kitajske oblasti, ki so odgovorne za razorožitev Japoncev severno od 16. vzporednika, dovolile ekstremistom, da se nadalje vrže upravne posle. Prepovedali so Francozom, da bi vzpostavili oblast.

Španija obljublja

Madrid, 15. januarja

Španski zunanji minister Alberto Martin Artojo je izjavil, da bodo v kratkem izdali ukrepe za svobodno tiska. Dodal je, da bo prenos nadzorstva nad tiskom s falangetne stranke na ministristvo prosvete predstavljaj neodvisnost tiska.

Sicilijanski separatisti pred sodiščem

Messina, 16. januarja

Na mesečni prefekturi bodo 24. t. m. razpravljali proti 14 članom sicilijanskega separatističnega gibanja, ki so jih zadržali pri razdeljevanju na pisalni stroj raznoznanih separatističnih letakov.

To dejanje se je zgodilo še poleti 1944, toda na kvestorjevo zahtevo so njih sojenje iz razlogov javnega reda do zdaj odgodili.

Češka pravoslavna cerkev

Moskva, 16. januarja

V sovjetsko prestolnico je prišlo odposlanstvo šestih članov pod vodstvom češkoslovanskega škofjskega upravnika Krachmarja, ki so predložili prošnjo, s katero bi želja pravoslavna cerkev prišla pod jurisdikcijo moskovskega patriarha.

Yamašitov priziv

Washington, 16. januarja

Vrhovno sodišče na svoji zadnji seji ni sprejelo nikakega sklepa o prizivu japonskega generala Tojomyuki Yamašite proti sodbi ameriške vojaškega sodišča, ki ga je obsojilo na smrt.

Prihodnja seja vrhovnega sodišča, na kateri bodo morali sprejeti zadevno odločitev, bo 28. januarja.

Nacisti

Nürnberg, 16. januarja

Člani ameriške vojaške uprave na področju Nürnberga razpravljajo te dni o najprimernejših ukrepih za pobijanje novega gibanja v Nürnbergu, ki ima namen ohraniti nacizem. Gibanje je znano pod geslom «88». To znamenje so odkrili na zidovih porušenihi hiš v mestu. Nekateri osebe so slišale, da se nemški prebivalci pri srečanjih na ulicah s tem geslom tudi pozdravljajo.

Številka «88» pomeni «HH» (H- Hitler, osma črka abecede) in jo razlagajo kot kratico za «Heil Hitler».

Pred nekaj dnevi so opazili po nürnberških zidovih lepake s črnim robom, ki predstavljajo moža s sklonjeno glavo in z na hrbtni zvezanimi rokami — obojden premagana Nemčija — obkoljen s pretečo množico, ki ga pretepa. Vojaška policija je ukrepla potrebne korake, da prepreči ta polizkus propagande.

Zvečer so bili odposlani na skupščini Združenih narodov gostje britanske vlade na banketu v pomorskem kolegiju v Greenvelchu. Glavna govornika sta bila Atleee in Spaak.

Za četrtek popoldne so začelo določiti shiokcije varnostnega sveta organizacije Združenih narodov. Zaradi velike važnosti tega organa bo seja javna. Pričakujejo, da bo sovjetski odposlanec Višinski do seje pravzaprav prišel v London.

Včeraj je z letalom zapustil Moskvo, Misljlo, da se bo vrnil tudi francoski zunanji minister Bidault, ki se trenutno mudi v Parizu zaradi zunanje-politične debate v skupščini.

Sej varnostnega sveta bo predsedoval voditelj avstralskega odposlanstva.

Na današnjem dopoldanskem zasedanju skupščine so govorili odposlanci San Salvadorja, Ekvadora in Norveške. Popoldne bodo govorili zastopniki Argentine, Kolumbije, Mehike in Poljske. V četrtek bo kot prvi dopoldne govoril britanski zunanji minister Bevin; sledila mu bosta še dva govornika. Predvidavajo, da bodo s govoru končali v petek. V soboto se bodo sestali razni odbori.

Lani je bilo v Zeleni Kapli 58 krstov in 147 pogrebov. Tako visoko število pogrebov v enem letu tamonje matične knjige še ne poznamo. Pri tem pa niso všeti streljeni farani, ki so v zadnjem letu umrli po različnih taboriščih in padli kot vojski na bojiščih.

V šentjakobu so domačini predložili slovensko igrjo «Miklova Zala». Ljudje so bili a slovensko predstavo zelo zadovoljni.

IZ KOROŠKE

«Koroška kronika», glasilo Britanske obveščevalne službe na Koroškem, objavlja uvodni členek pod naslovom «Nekaj o našem stališču», v katerem pravi: «V zadnjih mesecih smo mi uslužbenci Britanske obveščevalne službe veliko slišali o silovitih političnih gibanjih, ki so jih delali nacisti. Vemo tudi, da tega niso polizkušali samo nacisti. List pravi, da je tudi enaki takih, ki s vsemi možnimi besedami pišejo o postopovanju in o političnih gibanjih, ne da bi pri tem navedli točne primere. List poziva vse, ki so trpeli krivico, da o tem poročajo.

KULTURA

ČEŠKI EP

o jugoslovanskem osvobodilnem boju

Legendarni boj jugoslovanskih narodov proti nacističnim okupatorjem je navdihnil češkega pesnika, da je napisal ep o Jugoslaviji in najbolj črni dni njene zgodovine — iz časov nemške okupacije. Avtor epa je ugledni češki pesnik Peter Krleža, ki je doslej izdal že štiri knjige pesni. «Slavkov grm», «Deček z lokom», «Kruh in sol» in «Sliha igla». Avtor je svoj ep naslovlil «Svetel oblak» s podnaslovom «Najbolj črni dnevi temnih dni». Kaj je vendar naglano pesnika Krležo, da je napisal ep o Jugoslaviji. Pomavljalec Krležove poezije bi na to vprašanje dal enostaven odgovor: ljubezen do Slovencev. Gnan od svoje neizbrisane ljubezni do Slovencev, ljubezni, ki se kot rdeča nitka vleče skozi vse njegovo pesniško delovanje, je Krleža opazoval in takorekito občutil vse stvarne boleščine in težave vsakega človeštva in iskal možnosti za osvoboditev svojih pesniških navdahnjenj. In ustavil se je pri Jugoslaviji. To, kar je Jugoslavija preživljala v času vojne, je dajalo pesniku gradivo za ep. Ko vse to opeva se tudi menja pesnik Krleža. Izmenjuje so ga grozote, katere je napravil njegov dotodanji idealni človek. Zato lahko imamo njegov ep o Jugoslaviji kot novo fazo njegovega pesniškega ustvarjanja, kajti njegovo poezijo sedaj nosi ardični gnev proti ponižanju Slovencev, proti nameram, da se svet spremeni v peklo, v «Svetel oblak» opeva grozotni pokol v Krasnegu, kjer je bilo pobitih šest tisoč ljudi, nacionalnih Srbov, pokol v Kraljevi, in v vse neustavne grozodejave, ki so v Jugoslaviji trajale vse do konca vojne. In takoj se njegovi pogledi stili spremeni v krasno pesem o prebuditvi srbskega človeka, o njegovem junakstvu proti okupatorju, proti peklenemu uničenju in neolovčenosti. V tem boju vidi pesnik podjalpanje tradicionalnega boja za svobodo: Mrtvi

Legendarni boj jugoslovanskih narodov proti nacističnim okupatorjem je navdihnil češkega pesnika, da je napisal ep o Jugoslaviji in najbolj črni dni njene zgodovine — iz časov nemške okupacije. Avtor epa je ugledni češki pesnik Peter Krleža, ki je doslej izdal že štiri knjige pesni. «Slavkov grm», «Deček z lokom», «Kruh in sol» in «Sliha igla». Avtor je svoj ep naslovlil «Svetel oblak» s podnaslovom «Najbolj črni dnevi temnih dni». Kaj je vendar naglano pesnika Krležo, da je napisal ep o Jugoslaviji. Pomavljalec Krležove poezije bi na to vprašanje dal enostaven odgovor: ljubezen do Slovencev. Gnan od svoje neizbrisane ljubezni do Slovencev, ljubezni, ki se kot rdeča nitka vleče skozi vse njegovo pesniško delovanje, je Krleža opazoval in takorekito občutil vse stvarne boleščine in težave vsakega človeštva in iskal možnosti za osvoboditev svojih pesniških navdahnjenj. In ustavil se je pri Jugoslaviji. To, kar je Jugoslavija preživljala v času vojne, je dajalo pesniku gradivo za ep. Ko vse to opeva se tudi menja pesnik Krleža. Izmenjuje so ga grozote, katere je napravil njegov dotodanji idealni človek. Zato lahko imamo njegov ep o Jugoslaviji kot novo fazo njegovega pesniškega ustvarjanja, kajti njegovo poezijo sedaj nosi ardični gnev proti ponižanju Slovencev, proti nameram, da se svet spremeni v peklo, v «Svetel oblak» opeva grozotni pokol v Krasnegu, kjer je bilo pobitih šest tisoč ljudi, nacionalnih Srbov, pokol v Kraljevi, in v vse neustavne grozodejave, ki so v Jugoslaviji trajale vse do konca vojne. In takoj se njegovi pogledi stili spremeni v krasno pesem o prebuditvi srbskega človeka, o njegovem junakstvu proti okupatorju, proti peklenemu uničenju in neolovčenosti. V tem boju vidi pesnik podjalpanje tradicionalnega boja za svobodo: Mrtvi

IZ SLOVENIJE

V Ljubljani so začeli prodajati divje jabolke v prosti prodaji. Medarji, katerim so poverili to prodajo, bodo prodajno ceno divjih jabolcev vidno označili na svojih mesicah.

V Ljubljani so obsojili vse živilo vseh dobaviteljev. Vse so obsojili, da so imeli pred vojno le majhno premoženje, ki pa so si ga med vojno znatno povečali s prekupevanjem in črno borzo. Plačilnemu natakarku Bonacu Martinu so zaplenili 805.000 din, plačilnemu natakarku Brufčaku Albertu in njegovi ženi 397.000 din, čevljarskemu mojstru Dermalu Jožiju 115.000 din, mehaniku Alojziju Kavčiču 287.500 din, slaščičarki Jakupovičevi Mariji 270.185 din, stavbeniku Kostju Ivanu 192.000 din, gostilničarju Kramarju Francu 115.000 din, bivšemu trgovcu Križaju Janesu 57.500 din, gostilničarju Neredu Francu 287.500 din in gostilničarju Robekniku Milanu 90.000 din.

Ministrstvo trgovine in industrije NVS je pozvalo vse potrošnike električnega toka, naj zaradi nizkega vodnega stanja varčujejo z električnim tokom in to dlasti v časi največje porabe.

Na sestanku agrarnih interesov v St. Vidu pri Sklani se je med tamonjimi župnikom Hladnikom in šentvidskimi vaščani razvila živahna in ostra debata glede tega, komu naj pripade cerkvena zemlja. Župnik je navajal, da mora vzdrževati tri duhovnike in da je cerkev v St. Vidu, zgodovinskega značaja in se kot taki spodbija več semije, kot dopušča agrarna reforma. Navzdni interesenti pa se s temi trditvami niso hoteli sprizgajati, ter so odločno zahtevali, da se agrarna reforma dosledno izvede, da župnik odvrne svoje zemljo in da ga postavijo pred sodišče. Vse to pomeni le dosledno iz-

DANA BURNET

Samozavest

«Dvajset let se živim tu», je odgovoril Searles, sin prav dobro poznanih naphenjenca. Jezniti so ravno tako kot neumniki. «Toda on grozi z umorom. Kaj v tem kraju ni nobenega zakona?» «Je», je odgovoril Frank Searles, vendar pa ni vedno v soglasju s tem, kar imajo ti ljudi za vprašanje časti. «Prav, kaj pa mi potem svetujete, naj naredim», je malomarno vprašal Baker. Searles se je obrnil in ga pogledal. «Nikar vam ne morem svetovati, gospod Baker. So stvari, o katerih se mora človek odločiti sam.» To od Stanley ni mogel zaspati. Razmišljal je, kako bi se rešil iz tega. Čudni strah, ki ga je preganjal te mesece, je dobil zdaj novo stvarno obliko. Strah pred življenjem se je prevečel v strah pred smrtjo. Negibno je ležal, da ne bi zbudi Alice, ki je ležala poleg njega in razmišljala. Ali naj pogleda in se s tem reši?

Komisije za cene

so prišle z delom

Komisije za določanje cen in komisije za nadzor nad cenami, ki ju je ustanovila Zaveznika vojaška uprava s Splošnim ukazom št. 20, bosta imeli seje dvakrat na teden; do zdaj sta se sestali že dvakrat in po splošni izmenjavi mnenj so pričeli obravnavati različna vprašanja, drugimi tudi o ceni pšenice.

Uradni list ZVU

Izšel je Uradni list Zaveznika vojaške uprave št. 10, ki vsebuje uradne in civilne objave.

Razdeljevanje in prodaja urad za list se je preselil na prefekturo v sobo št. 16.

Opozorilo

Rdeči križ na mesto Trst in tržaško pokrajino, v ul. Cicerone št. 8 via, priti in v ul. Carducci št. 4 priti, javlja, da ni pooblaščen nobene osebe za sprejemanje paketov vojnih ujetnikov, kakor tudi ne denarja za kakršne koli poizvedbe. Pakete je treba vročiti samo v uradni R. K. Zlorabe prijavitelja takoj policiji.

Utopljenka

Morje je v bližini Milja naplavilo truplo neke ženske, v katerem so kasneje spoznali 29-letno Pirano. Poletitvijo, stanujočo v ulici S. Marča 40. Neopredeljena je izginila s doma predvčeršnjim.

Mednarodni vohun na glavni skupščini Z. N.

Po poročilih časopisa «Star» lovi mednarodna varnostna policija pri sestanku glavne skupščine Zaveznika narodov, ki je znan v tujih tiskovnih krogih tega sveta, da je bil mnogo let nacistični agent. Ocasno poročilo, da niso nikdar vedeli za narodnost tega moša, ki je govoril mnogim jezikom in se je tadeljal za junaka Amerikana, Italijana, Francoza in Egipčana. «Odkar je kobilica vojna, je izginila iz latinske Amerike. Nekaj dni je tega, ko je delegat pri glavni skupščini ustanove Zdrženih narodov obišel prijatelje, da se je neki moški, ki je podoben nacističnemu agentu, udeležil obeda v bitini njegove mize v hotelu v West Endu. Neki drugi delegat iz latinske Amerike je dejal, da je videl moša sredi množice, ki se opazoval prihod osebnosti, ki so prišle na otvoritveno konferenco.

Druga podobne vesti so prišle na ulico varnostni policiji pri glavni skupščini in so povzročile poostreje vseh predvidenih ukrepov. Policija leti usiljeno agenta o delavnosti v korist cenih narodov med

Odkrivanje poveljnika 88. divizije

General John C. H. Lee, namestnik vrhovnega poveljnika sredozemskega področja, je bil v Gorici generalu Bryantu E. Moore, poveljniku 88. divizije «Modrih upragov», odkrivanje «Časne legije» za posebne službe, ki si jih je pridobil kot poveljnik omenjene divizije v času od 23. februarja do 11. maja preteklega leta.

Zalogo bile moke ameriške vojske na Portoriku — 200 ton — so prodali ustanovi UNRRA za prehrano evropskega prebivalstva.

«Nisem oborožen», je mirno dejal Stanley.

Colby ga je strmo pogledal. «Brez puške si upate k meni? Tujec, v redu človek, morate biti. Ne vem, ali sem si nasema, je odvrnil Stanley. «Zdi se mi, da sem prišel sem, da bi to videl. Potem pa je čudno steno, dejal.

«Gospod Colby, prišel sem, ker drugega nimate vedel in sam s seboj nimam poleg ved naprej živeti. Zdi se mi, da to lahko razumete.

Colby je pogledal na puško, ki jo je držal v rokah. «Vraga, človeka, ki stoji na mojem pragu, vendar ne morem ustreliti. Stopite natla, da se bova pogovorila o vaših težavah. Obudovati začnjam vaš pogum, da ste prišli k meni.

Se vedno je bilo zelo zgodaj, ko je Stanley vstal domov. Trudil se je, da ne bi bil glasen, ker je mislil, da Alice še spi. Ko pa je odprl vrata, je videl, da stoji polnoma napravljen v dnevali sobi in ga priključuje.

«Hvala Bogu, je nežno rekla, ko je stopil v sobo. V naslednjem trenutku mu je se ležala v objemu. Privila se je drug k drugemu kot se davno ne v tistih dolgih, grenkih dneh.

«Kako si vedela, da je končno prišel,» je dejal, ko je končno vprašal.

Tržaški Lloyd

prevzel staro ime

Izredna glavna skupščina za tržaške proge za vzhod je na zasedanju 14. t. m. soglasno določila, da povratno družbi staro ime «Lloyd Trieste», ki so ga morali spreminjati leta 1941 na osnovi zakona št. 2042 z dne 23. dec. 1940, ki prepoveduje rabo tujih besed pri vpisovanju.

Okrožni ukaz št. 39

V zvezi s odločbami ukaza št. 28 je Francis John Armstrong, podpoveljnik in okrožni komisar v Trstu odredil, da bo s dnevnim prve objave tega okrožnega ukaza stopila ta ukaz v veljavo v občini Ronki; ukaz določa zbiranje in prodajo mlika ter razdelitev živinske krme.

PREHRANA

Marmelada. Od danes dalje do 21. t. m. bodo razdeljevali vsem potrošnikom v pokrajini po 100 gr marmelade izdelka «Alabardas». Cena 150 lir za kg.

Razdeljevanje testenin. V soboto 19. t. m. se bo začelo razdeljevanje testenin potrošnikom v Trstu, in sicer 1 kg na osebo. Konec razdeljevanja 26. t. m. Cena 21,50 lir za kg.

Riž za pokrajino. V soboto 19. t. m. bodo začeli po pokrajini razdeljevati riž, in sicer 500 gr na osebo. Konec razdeljevanja 26. t. m.

Mednarodni vohun

na glavni skupščini Z. N.

Po poročilih časopisa «Star» lovi mednarodna varnostna policija pri sestanku glavne skupščine Zaveznika narodov, ki je znan v tujih tiskovnih krogih tega sveta, da je bil mnogo let nacistični agent. Ocasno poročilo, da niso nikdar vedeli za narodnost tega moša, ki je govoril mnogim jezikom in se je tadeljal za junaka Amerikana, Italijana, Francoza in Egipčana. «Odkar je kobilica vojna, je izginila iz latinske Amerike. Nekaj dni je tega, ko je delegat pri glavni skupščini ustanove Zdrženih narodov obišel prijatelje, da se je neki moški, ki je podoben nacističnemu agentu, udeležil obeda v bitini njegove mize v hotelu v West Endu. Neki drugi delegat iz latinske Amerike je dejal, da je videl moša sredi množice, ki se opazoval prihod osebnosti, ki so prišle na otvoritveno konferenco.

Odkrivanje poveljnika 88. divizije

General John C. H. Lee, namestnik vrhovnega poveljnika sredozemskega področja, je bil v Gorici generalu Bryantu E. Moore, poveljniku 88. divizije «Modrih upragov», odkrivanje «Časne legije» za posebne službe, ki si jih je pridobil kot poveljnik omenjene divizije v času od 23. februarja do 11. maja preteklega leta.

Odkrivanje poveljnika 88. divizije

General John C. H. Lee, namestnik vrhovnega poveljnika sredozemskega področja, je bil v Gorici generalu Bryantu E. Moore, poveljniku 88. divizije «Modrih upragov», odkrivanje «Časne legije» za posebne službe, ki si jih je pridobil kot poveljnik omenjene divizije v času od 23. februarja do 11. maja preteklega leta.

Zalogo bile moke ameriške vojske na Portoriku — 200 ton — so prodali ustanovi UNRRA za prehrano evropskega prebivalstva.

«Nisem oborožen», je mirno dejal Stanley.

Colby ga je strmo pogledal. «Brez puške si upate k meni? Tujec, v redu človek, morate biti. Ne vem, ali sem si nasema, je odvrnil Stanley. «Zdi se mi, da sem prišel sem, da bi to videl. Potem pa je čudno steno, dejal.

«Gospod Colby, prišel sem, ker drugega nimate vedel in sam s seboj nimam poleg ved naprej živeti. Zdi se mi, da to lahko razumete.

Colby je pogledal na puško, ki jo je držal v rokah. «Vraga, človeka, ki stoji na mojem pragu, vendar ne morem ustreliti. Stopite natla, da se bova pogovorila o vaših težavah. Obudovati začnjam vaš pogum, da ste prišli k meni.

Se vedno je bilo zelo zgodaj, ko je Stanley vstal domov. Trudil se je, da ne bi bil glasen, ker je mislil, da Alice še spi. Ko pa je odprl vrata, je videl, da stoji polnoma napravljen v dnevali sobi in ga priključuje.

«Hvala Bogu, je nežno rekla, ko je stopil v sobo. V naslednjem trenutku mu je se ležala v objemu. Privila se je drug k drugemu kot se davno ne v tistih dolgih, grenkih dneh.

«Kako si vedela, da je končno prišel,» je dejal, ko je končno vprašal.

GORICA

TISKOVNA KONFERENCA PRI MAJORJU LONGU

Za zaščito javne morale

Poletne poletnice za potrebne otroke - 280.000 metrov tekstilnih proizvodov izdelanih v krajevnih tovarnah

Na včerajšnji tiskovni konferenci v vlačni palači v Gorici so navzoči novinarji stali majorju Longu, goriskemu upravitelju mnogo važnih vprašanj. Na vprašanje, zakaj ne dovolijo Italijanom s področja B, ki imajo redne osebne dokumente, ki so jih izdaje slovenske oblasti, prehoda preko zahodne meje področja, je major Long odgovoril, da Jugoslavija in Italija nista sklenili nikakega sporazuma za izdajanje potnih listov ali podobnih dokumentov.

Na vprašanje, če bi ZVU lahko uredila, da bi v poletnih mesecih potrebni otroci odšli na brezpole poletnice v območje ali gorske kraje, je upravitelj odgovoril, da je to vprašanje v javno korist, sile in cerkev bi morale predložiti ZVU številu potrebnih otrok, da bi ta moč posredovali za stroške. Obrnili se so na ameriške oddelke, ki so nameščeni v območju ali gorskih krajih, naj sprejmejo v oskrbo otroke v poletnem času. Ameriški vojniki, ki so se mnogokrat dokazali svojo ljubezen do otrok, bodo sotope z veseljem ustregli tudi tej prošnji.

Vidmu so ustanovili pokrajinski odbor organizacije UNRRA, ki nudi pomoč nekaterim skupinam oseb. Vprašali so majorja Longa, če bi mogli razširiti delovanje tega odbora tudi na področje A. Major je izjavil, da UNRRA pomaga samo pripadnikom zaveznikov narodov, kakor beguncem in podobno. Zaprsoili so je za razširitev delovanja na ta področja, toda o tem mora odločiti vrhovno poveljstvo.

O gradnji nove radijske oddajne postaje v Gorici, je upravitelj dejal, da bo najprej oddajala le s porede v angleščini za oddelke 88. divizije, če pa bodo dovolili tudi druge s porode, bosta slovensčina in italijanska upoštevani v enaki meri.

V vprašanje glede položaja preleakev o umoru vojaka Shinnia, je zamenjal, da so ugotovili storilce; pri jugoslovanski vojski mislijo, so zahtevali njih izročitve. Kolikor ve, do danes še niso nobenega aretirali.

Skrivnostna, cenzura, ki opazuje pisma, s slovenskimi ali italijanskimi žigi se nadaljuje. Vsa pisma so poslali v Trst, kjer zadevo natančno preiskujejo.

Za delavce, ki mislijo, da so jih neupravičeno odpustili, ker niso bili vpisani v javno organizacijo, je rekel, naj se javijo Delovnemu uradu ZVU, ki je izdala odredbe za ponovno nastavljanje. Opozoril je, da so v demokratskem režimu prepričanja, svoboda.

Goriška predljudica je do zdaj izdelala 280 tisoč metrov bombažnega blaga, v bodočnosti bodo izdelali še okrog 2 milijona metrov. Proizvajajo platno, flanelo, blagave za perilo, srage in moške ter ženske oblake. Cene blaga bo določila tržaška komisija, razdeljevali pa ga bodo na nakaznice.

Na vprašanje o uradnem jeziku, je major Long izjavil, da so s mlajšim dogovorom odločili, da velja v Juljski krajini za uradni jezik italijanski.

Upravnik policije Juljske krajine za gorško področje je dal vsem policijskim oddelkom nalog, naj uveljavljajo člen št. 109 T. U. zakona o javni varnosti, ki odreja upraviteljem vseh vrst hotelov, gostila s prenočitvami, penzionov in sanatorijev, da ne smejo dati prenočitve nikomur, ki ne predloži dokumentov, kakor n. pr. potnega lista, osebne izkaznice in potne dovolilnice.

V 24 urah mora vsak upravitelj hotela, prenočišča, penzionov ali sanatorijev krajevni C.I.D. javiti ime, datum prihoda in odhoda ter namembni kraj gosta.

Zgoraj omenjeni upravitelji morajo dnevno voditi spisek.

Italijanska. Toda ZVU skrbi, da ugotovi tudi tistim, ki je ne razumejo.

Vsi tisti, ki so vpisali na osebno izkaznice svoje ime v izvirni obliki, morajo, če tega še niso storili, da grejo za redno odobritev, brez katere izkaznice ne bo zakonite.

Nato je upravitelj pripomnil, da so in bodo izdali nadaljnje ukrepe za ohranitev morale. V zadnjem času je moralo zapustiti mesto 300 oseb. Pooblaščen bodo, da dekleta, ki hodijo na ples, se bodo prišla v stik z nezaveznimi elementi, v ta namen bodo izdali dekletom posebne izkaznice, brez katerih ne bo mogel pristop na zabavo. Izkaznice bodo dobila samo moralno zdrava dekleta, o katerih bo odločila zasedba komisija, sestavljena iz zastopnika cerkve, enega Slovence in enega Italijana. To so naredili na željo poveljnika divizije in odgovornih častnikov, ker je to v korist vojaškim oddelkom in prebivalstvu, ki skrbi za ugled in moralo mesta.

O odškodninskih davnimnim uradnikom, je major Long dejal, da jih bodo izenačili z odgovarjajočimi odškodninami v italijanskih pokrajinah.

Prebivalci Pevme, Sv. Mavra in bližnjih vasi so prosili, da jim dovolijo uporabljati za prihod v mesto most pri Pevmi, da jim ne bo treba delati daljše poti čez Podgorje. Upravnik je odgovoril, da bo poskrbel, da jim odprejo prehod vsaj v jutranjih urah.

Obnovitev sindikatov

Začelo načelstvo Uduženja obrtnikov s poroda, da bodo v društvenem lokal v ulici Rismondo št. 3 ob 17.30 ur naslednje seje:

v petek 18. t. m. obnovitev sindikata za šivilje v sredo 23. t. m. obnovitev sindikata za čevljarje

(Konec)

Posebne določbe za pašnike

člen 67 o glavnih

predpisih gozdarske policije

Prosta pašna živina ni dovoljena izven za to odredjenih pašnikov lastnika. Pašniki morajo biti ograjeni, da živina ne more uhajati na meje pašnikov, niti na njive lastnika, v katerih je bila prepovedana. Pašniki morajo biti sposobni in imeti vsaj 14 let. Strogo je prepovedano paši živino v gozdovih in njihovi okolici. V primeru prestopa teh določb bodo živino zaplenili, proti lastniku pa bodo uvedli kazenski postopek.

Izpred vojaškega sodišča

Vojaško sodišče je na včerajšnji popoldanski razpravi obsodilo na mesec dni zapora in na 10 tisoč lir denarne kazni Pomplija Torlonija iz Rima, ker so pri njem našli različne predmete zaveznikovega vojaškega izvora. Med drugim je imel Torloni 210 zavojčkov cigare. Po prestani kazni bo moral zapustiti področje Juljske krajine.

Na pet dni zapora so obsodili Giannino Morella iz Vicenze, ker je bila v Gorici brez rednega dovoljenja za bivanje v Juljski krajini. Tudi ona bo morala po prestani kazni zapustiti področje.

Železniški vozni red

z goriškega glavnega kolodvora

Odhodi: v Trst: 6.46, 8.26, 14.06, 16.45 in 18.10;

v Vidmo: 6.38, 14.47 in 18.14;

v Ajdovščino: 4.30 in 17.30;

Prihodi: iz Trsta: 6.36, 8.14, 16.16 in 18.08;

iz Vidme: 6.39, 13.55 in 18.04;

iz Ajdovščine: 6.37 in 19.12.

Prodaja časnikov

«Glas zaveznikov» in «Gloriale Alleanza» sta na prodaj v goriškem centru za obvestila.

Nesreča

Sedemdesetletni postojnikov, sin Karla Miklavč iz Idrijskega pri Kobardu je v ponedeljek zvečer tako nesrečno razvalil s nabojem, da se mu je v roki razpočil. Drobci so ga ranili na glavi, po bradi in na levi roki.

Poskus tatvine kolesa

Luigi Corradin iz Trsta, ki je prišel po opravkih v Gorico, je na stopniški neke hiše v ulici Ballila opazil nezavarovano kolo, lasti Nikola Samuela. Polastil se je kolesa. Toda v nagli je s blatinikom ugrabil na ograjo stopnice. Ko se je vdal na kolo in ga hotel pogledati, del na hotelu naprej, lastnik, ki je medtem opazil tatvino, je stekel po stopnicah. Uspešno mu je, da je še pravočasno ugrabil Corradina. Izročil ga je policijski straži.

FILM

SOVJETSKI FILM

O PRAŠKI VSTAJI

Na željo maršala Konjeva sta pripotovala v Prago dva mlada sovjetska književnika, Mihail Voronin in Georgij Rjilov, da bi napisala scenarij za film o praški vstaji in o osvoboditvi Prage ter o zmagovalnem pohodu Rdeče armade v Prago. Ta pa ne bo samo dokumentarno snemanje, temveč bo daljši film, v katerem bodo igrali ruski in češki filmski igralci. Film bo najbrže posnet v češki in ruski verziji. Nastoj film se ni točno določeno, najbrže bo imel naslov «Moška-Praga», da bi na način bil simbolično ovekovečen ruski delec v osvoboditvi Prage. Film bo snemala družba «Mosfilm» v prvi polovici 1946. Tudi vprašanje režiserja ni odločeno, toda ker vieda v moskovskih filmskih krogih za ta film ogromno zanimanje, bodo rešili dali v roke zveščencem strokovnjaku. Pri tem seveda računajo tudi s sodelovanjem znanih čeških filmskih strokovnjakov.

Sladkorno bolni

Goriška splošna bolnišnica v ulici Casa Rossa, ima tudi oddelke za ugotavljanje in zdravljenje sladkorne bolezni. Služba je poverjena dispanzerju za sladkorno bole, ki ga vodi dr. Opazilo Del Piero.

Ambulatorij sprejema vsak delavnik od 8. do 9. ure. Sladkorno bolni, ki se zdravijo doma, v bolnišnicah ali v katerem koli drugem zdravilišču, razdeljuje insulin le omenjeni dispanzer. Sladkorno bolni, ki se zdravijo doma in ki žele dobiti nakazila za insulin, se morajo javiti omenjenemu dispanzerju, kjer jih bodo pregledali. Za insulin lahko zaprosijo te težko bolni.

Vrsta tatvin

Pred nekaj večeri so zlikovci vdali v trgovino Enrica Tomasija v ulici Brigata Casale 46 in odnesli 75 kg riža, 51 kg sladkorja in 50 kg sode in skupni vrednosti 15 tisoč lir.

V ponedeljek zvečer so tatovi vplomili v stanovanje Ferdinanda Rolica v ulici Montebello 52. Prebrskali so mu stanovanje in odnesli volnen plašč, obleko, klobuk, denarnico s 700 lirami, 5 živilskih nakazil in fotoaparati. Rolik ima o kolikor tisoč lir škoda.

V nedeljo zvečer so neznani vdali v ločniško župno cerkev in brez vsakega spoštovanja do svetega kraja nasilno odprli nekaj pušk, iz katerih so pokrači okoli 400 lir.

Glavni urednik: PRIMOŽ B. BRDNIK Izdaja A. I. S.

Dve novi slovenski brošuri

«Nastanek ameriške ustave» (zanimivo pisana istorija o rojstvu ameriške svobode z dodatkom: «Zakon pravice»), s slikami, cena 5 lir.